

แนวทางการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ กรมการพัฒนาชุมชนได้นำผลการติดตาม สนับสนุนศูนย์จัดการกองทุนชุมชนในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มาดำเนินการปรับแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเติมเต็มองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนและ การส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนที่รับผิดชอบงานกองทุนชุมชน มีสถานะเป็นที่ปรึกษาหรือพี่เลี้ยงที่เป็น มืออาชีพ เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนเกี่ยวกับการบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่กรมฯ กำหนดไว้ กรมฯ จึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินกิจกรรมตามยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้

๑. การเปลี่ยนแปลงชื่อสถาบันการจัดการเงินชุมชน เป็น “ศูนย์จัดการกองทุนชุมชน” ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นไป เนื่องจากคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปี ๒๕๖๐ ได้เสนอแนะให้เปลี่ยนชื่อเนื่องจากมีความคล้ายคลึงกับสถาบันการเงินชุมชน กรมฯ จึงได้เปลี่ยนแปลงเป็น “ศูนย์จัดการกองทุนชุมชน”

๒. ศูนย์จัดการกองทุนชุมชน มีหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาหนี้สิน โดยการบริหารจัดการหนี้ครัวเรือนไปสู่ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา เชื่อมโยงการบริหารจัดการเงินในชุมชนให้เป็นระบบ โดยการจัดทำฐานข้อมูลทุนชุมชนฐานข้อมูลหนี้สินครัวเรือน บริหารจัดการหนี้ ปรับโครงสร้างหนี้ และส่งเสริมวินัยทางการเงินให้กับคนในชุมชน และเกิดผลสัมฤทธิ์ในการแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือน จนสามารถ ลด ปลด หมดหนี้ได้ในที่สุด โดยการส่งเสริมสนับสนุนให้ครัวเรือนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต และวางแผนชีวิต นำไปสู่ชีวิตที่มีคุณภาพต่อไป ซึ่งถือเป็นเป้าหมายสูงสุดของการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

๓. การบริหารจัดการของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ประกอบด้วย

๓.๑ คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนต้องเป็นตัวแทนจากสมาชิกทุกกลุ่ม/กองทุนที่เป็น สมาชิกของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ไม่ควรมาจากคณะกรรมการกลุ่ม/กองทุนใดกองทุนหนึ่งเพียงกลุ่มเดียว

๓.๒ สมาชิกของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนต้องมีสมาชิกเป็นรายกลุ่มเท่านั้น หากกรณีที่ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนใดที่มีสมาชิกเป็นรายบุคคล จะต้องปรับเปลี่ยนโดยการพิจารณาให้สมาชิกเข้าสังกัดกลุ่มใด กลุ่มหนึ่งของกลุ่ม/กองทุนที่เป็นสมาชิกของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน หรือจัดตั้งกลุ่มใหม่ขึ้นมาเพื่อรองรับ การเข้ากลุ่มของสมาชิกที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่ม/กองทุนต่าง ๆ

๓.๓ กิจกรรมของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน คือ การบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญาและ กิจกรรมอื่น ๆ ที่ไม่ซ้ำซ้อนกับกิจกรรมที่กลุ่ม/กองทุนที่เป็นสมาชิกของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดำเนินการอยู่ เช่น การจัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์ การจัดสวัสดิการ หากกรณีในกลุ่ม/องค์กรที่เป็นสมาชิกของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดำเนินการอยู่แล้ว อาจเห็นชอบให้คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนเป็นผู้ดำเนินการ ในภาพรวมของหมู่บ้าน/ชุมชน ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนก็สามารถดำเนินการได้ ทั้งนี้ต้องผ่านเวทีประชาคมและมีมติเห็นชอบจากกลุ่ม/องค์กรที่เป็นสมาชิกของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

๓.๔ ระเบียบของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ควรออกระเบียบให้เอื้อต่อการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่ม/กองทุนที่เป็นสมาชิกศูนย์จัดการกองทุนชุมชน โดยไม่ขัดกับระเบียบของกลุ่ม/องค์กรนั้น ๆ และไม่ขัดต่อกฎหมายด้วย ซึ่งต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารกองทุนต่าง ๆ

๔. กระบวนการบริหารจัดการหนี้ ไปสู่ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา

๔.๑ คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนสำรวจข้อมูลกองทุนชุมชนที่ดำเนินการในหมู่บ้าน/ชุมชนว่ามีกองทุนที่จัดตั้งโดยประชาชน และกองทุนที่เกิดจากการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐและเอกชน พร้อมทั้งจัดทำฐานข้อมูลลูกหนี้แต่ละกลุ่ม/องค์กร/กองทุนการเงินที่เป็นสมาชิกศูนย์จัดการกองทุนชุมชน และนำข้อมูลที่ได้ของแต่ละกลุ่ม/องค์กร/กองทุนการเงินมาจัดทำเป็นทะเบียนฐานข้อมูลภาวะหนี้สินครัวเรือนของหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นรายครัวเรือน

๔.๒ วิเคราะห์ข้อมูลกองทุนชุมชน/จัดประเภทลูกหนี้

คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน วิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

วิเคราะห์ข้อมูลกองทุนชุมชน เกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่ม/องค์กร/กองทุนการเงินทั้งหมด ในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยวิเคราะห์ถึงที่มาของกองทุน วัตถุประสงค์ของกองทุน เงินทุนปัจจุบัน สมาชิกกองทุน คณะกรรมการกองทุน ระเบียบ/ข้อบังคับ กิจกรรมของกลุ่ม การบริหารจัดการกลุ่ม รวมทั้งวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา/ข้อจำกัด และอุปสรรค เพื่อจะได้ทราบถึงสถานการณ์ของแต่ละกลุ่ม/องค์กร/กองทุนการเงินที่มีอยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชน และทราบถึงแหล่งเงินทุนในหมู่บ้าน/ชุมชน

วิเคราะห์ข้อมูลลูกหนี้ โดยนำข้อมูลลูกหนี้ทั้งหมดของแต่ละกลุ่ม/กองทุนมาวิเคราะห์หนี้ และศักยภาพของลูกหนี้ทั้งหมดแต่ละราย

จัดประเภทลูกหนี้ โดยอาจจะพิจารณาจากจำนวนยอดหนี้ทั้งหมดของลูกหนี้เป็นรายครัวเรือนและมาจัดเป็นกลุ่มตามจำนวนยอดหนี้ทั้งหมดของลูกหนี้

ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่และมติของคณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน โดยคำนึงถึงยอดหนี้ และไม่ขัดต่อระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม/กองทุน

๔.๓ ทหารหรือ/เจรจาระหว่างเจ้าหนี้ ลูกหนี้/หากกองทุนรับผิดชอบ

คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนเป็นตัวกลางในการเจรจาระหว่างลูกหนี้กับเจ้าหนี้ (กลุ่ม/กองทุนที่ลูกหนี้ที่เป็นสมาชิกได้กู้ยืม) เพื่อตกลงให้ความช่วยเหลือในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น การปรับลดอัตราดอกเบี้ย/ค่าปรับ การยืดระยะเวลาการผ่อนชำระคืน การกำหนดวงเงินกู้ใหม่ ฯลฯ แล้วหากกลุ่ม/กองทุนใดกองทุนหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบเพียงกองทุนเดียว โดยคำนึงถึงการเป็นสมาชิกของลูกหนี้ และจำนวนวงเงินกู้ที่เป็นไปตามระเบียบ/ข้อบังคับของกลุ่ม/กองทุนนั้น ๆ

๔.๔ ปรับโครงสร้างหนี้/โอนภาระหนี้/ปรับเปลี่ยนสัญญา โดยการประชุมคณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนเพื่อดำเนินการปรับโครงสร้าง โดยมียุทธศาสตร์ดังนี้

๔.๔.๑ กรณีศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้โดยปรับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของกลุ่ม/กองทุน ที่เป็นสมาชิกของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนให้เท่ากัน ยกตัวอย่างเช่น

กลุ่ม/กองทุน	อัตราดอกเบี้ยเดิม	อัตราดอกเบี้ยปรับใหม่
กลุ่มอาชีพ	๓ บาท	๖ บาท
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (กทบ.)	๕ บาท	๖ บาท
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	๖ บาท	๖ บาท

วิธีดำเนินการ

๑. หลังจากการประชุมมีมติปรับลดอัตราดอกเบี้ยของกลุ่ม/กองทุนให้เท่ากัน คณะกรรมการกลุ่ม/กองทุน ที่เป็นสมาชิกศูนย์จัดการกองทุนชุมชนต้องประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจแก่สมาชิกกลุ่ม/กองทุนของตน พร้อมทั้งจัดทำ/ปรับแก้ไขระเบียบข้อบังคับกลุ่ม/กองทุน หรือปรับ/ยืดระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ ให้เป็นไปตามมติ (กู้พร้อมกัน ส่งใช้คืนพร้อมกัน หรือไม่พร้อมกันก็ได้)

ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยส่วนต่างของกลุ่ม/กองทุน อาจนำมาจัดสรรเป็นสวัสดิการชุมชน หรือสาธารณประโยชน์ โดยให้ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนเป็นตัวกลางดำเนินการในภาพรวมของหมู่บ้าน/ชุมชน หรือจะมอบหมายให้กลุ่ม/กองทุนใด ๆ เป็นผู้ดำเนินการก็ได้ ขึ้นอยู่กับมติที่ประชุม

๒. กำหนดกลุ่ม/กองทุนที่จะเข้ามารับผิดชอบในการบริหารจัดการหนี้ไปสู่อีก ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา โดยพิจารณาจากการแบ่งกลุ่มลูกหนี้/จัดประเภทลูกหนี้ตามวงเงินหนี้ ให้เหมาะสมกับเงินทุน (สภาพคล่องทางการเงิน) ของกลุ่ม/กองทุน และการเป็นสมาชิกกลุ่ม/กองทุนของลูกหนี้ รวมถึงข้อจำกัดในเรื่องระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม/กองทุน เช่น

ยอดหนี้ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท	ให้ทำสัญญากับ กลุ่มอาชีพ
ยอดหนี้ตั้งแต่ ๓๐,๐๐๑ - ๗๕,๐๐๐ บาท	ให้ทำสัญญากับ กทบ.
ยอดหนี้ตั้งแต่ ๗๕,๐๐๑ บาทขึ้นไป	ให้ทำสัญญากับ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

๓. เมื่อหาข้อตกลงร่วมกันระหว่างลูกหนี้กับเจ้าหนี้ และได้กองทุนที่จะเข้ามารับผิดชอบในการบริหารจัดการหนี้ไปสู่อีก ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา ให้ทางคณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนเป็นตัวกลางประสานลูกหนี้ เจ้าหนี้ และคณะกรรมการกลุ่ม/กองทุนที่เป็นผู้รับผิดชอบหนี้มาทำการถ่ายโอนภาระหนี้สิน โดยทำสัญญากู้ยืมเงินฉบับใหม่ระหว่างลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้กับคณะกรรมการกลุ่ม/กองทุนที่รับเป็นเจ้าหนี้ ซึ่งการพิจารณาว่าจะให้กลุ่ม/กองทุนใดเป็นผู้ให้กู้รายใหม่จะต้องพิจารณาว่าลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้เป็นสมาชิกของกลุ่ม/กองทุนนั้นด้วยหรือไม่ เมื่อได้แหล่งเงินกู้ กลุ่ม/กองทุนผู้เป็นเจ้าหนี้เรียกลูกหนี้มาทำสัญญาใหม่และมอบเงิน/ชำระหนี้ในสัญญาเดิม

๔.๔.๒ กรณีไม่สามารถปรับอัตราดอกเบี้ยของกลุ่ม/องค์กรที่เป็นสมาชิกศูนย์จัดการกองทุนชุมชนให้เท่ากัน (ดอกเบี้ยไม่เท่ากัน)

ดำเนินการ ดังนี้

๑. ประชุมคณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน เพื่อหารือแนวทางการบริหารจัดการหนี้ร่วมกันโดยดำเนินการภายใต้ข้อจำกัด และความต่างของดอกเบี้ย

๒. กำหนดรูปแบบการบริหารจัดการหนี้ เพื่อให้เหมาะสมตามบริบทของแต่ละพื้นที่ และมติที่ประชุมซึ่งอาจทำได้หลายวิธี เช่น การจัดทำเมนูทางเลือกในการบริหารจัดการหนี้ ซึ่งคำนึงถึงยอดหนี้ของครั้วเรือน อัตราดอกเบี้ยของกลุ่ม/กองทุนที่เป็นสมาชิกศูนย์ฯ และระยะเวลาชำระคืน โดยสมาชิก (ครั้วเรือน) เป็นผู้เลือกตามความสามารถของการชำระหนี้

หลักการในการบริหารจัดการหนี้ นั่นคือ พิจารณาครั้วเรือนที่มียอดหนี้ต่ำ ทำสัญญากู้ยืมกลุ่ม/กองทุนที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำ หากจำนวนยอดหนี้สูง ให้ทำสัญญากู้ยืมกับกลุ่ม/กองทุนที่มีอัตราดอกเบี้ยสูง แต่สามารถยืดระยะเวลาการผ่อนชำระคืนให้นานขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดภาระหนักแก่ลูกหนี้ และเป็นการทำให้มีกำลังใจที่ส่งคืนเงินกู้ยืม

ยกตัวอย่างเช่น นาย ข. มียอดหนี้รวมกัน จำนวน ๒๘,๐๐๐ บาท นาย ค. มียอดหนี้รวมกัน จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท มติที่ประชุมเห็นชอบให้ นาย ข. ไปทำสัญญากับกลุ่ม/กองทุนที่มีอัตราดอกเบี้ย ร้อยละ ๓ บาท/ปี ชำระเงินคืนภายใน ๑ ปี และ นาย ค. ให้ไปทำสัญญากับกลุ่ม/กองทุนที่มีอัตราดอกเบี้ย ร้อยละ ๑๒ บาท/ปี ชำระเงินคืนภายใน ๕ ปี เนื่องจาก นาย ค. ยอดหนี้สูง จึงต้องยอมรับในอัตราดอกเบี้ยที่สูงตามมติ ที่ประชุม ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดกับระเบียบของกลุ่ม/กองทุนนั้น ๆ หรือสามารถใช้เทคนิควิธีการอื่นได้ตามความเหมาะสม

*** ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับแนวทางการบริหารจัดการของคณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน และมติ ที่ประชุม เพื่อหาข้อตกลงร่วมกัน ตามความเหมาะสมกับพื้นที่ของหมู่บ้าน/ชุมชน

๕. การสนับสนุนครัวเรือนเป้าหมาย

แนวทางการดำเนินกิจกรรมตามยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ ได้กำหนดกิจกรรม ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ “สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้” เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครัวเรือน ๑ สัญญา และเสริมสร้างความรู้ด้านการเงินในการบริหารจัดการหนี้ รวมทั้งสร้างวินัยทางการเงินให้กับครัวเรือน โดยดำเนินการตามกิจกรรม ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ “สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้” จำนวน ๔ วัน ซึ่งประกอบด้วย

● อบรมให้ความรู้การสร้างวินัยทางการเงิน “สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้”

- ศาสตร์พระราชากับการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต
- การเชื่อมโยงและสร้างโอกาสการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
- การสร้างวินัยทางการเงิน
- การจัดทำบัญชีครัวเรือน
- การส่งเสริมการออม
- การวิเคราะห์/วางแผนการใช้จ่ายทางการเงิน
- การปรับพฤติกรรมทางการเงิน
- การส่งเสริมการบริหารจัดการหนี้

● สนับสนุนกิจกรรมการบริหารจัดการหนี้ (๔๐,๐๐๐ บาท)

- การสนับสนุนกิจกรรมการบริหารจัดการหนี้ (๔๐,๐๐๐ บาท) เป็นการสนับสนุนให้ครัวเรือนเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ “สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้” เท่านั้น และเป็นกิจกรรมส่งเสริมอาชีพให้มีรายได้เพิ่มขึ้น
- ห้ามมิให้นำเงินทุนดังกล่าวไปดำเนินกิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ หรือดำเนินกิจกรรมร่วมกับศูนย์สาธิตการตลาดและร้านค้าชุมชนโดยเด็ดขาด
- กิจกรรมที่ดำเนินการควรเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการแล้วสามารถคืนเงินทุนแก่กลุ่มได้ เพื่อให้ครัวเรือนอื่นที่เข้าร่วมกิจกรรมได้ดำเนินการต่อไป

๖. การติดตามสนับสนุน ติดตามสนับสนุนการดำเนินงานทุกระดับ ดังนี้

๖.๑. พัฒนาการจังหวัด/หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน/พัฒนาการอำเภอ ติดตาม กำกับดูแล รวมทั้งกำกับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบให้ความสำคัญในการดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนตามแนวทางกรมฯ ให้บรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนด และเมื่อดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน บริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครัวเรือน ๑ สัญญา ครบตามเป้าหมายที่กรมฯ กำหนดแล้ว ให้คอยติดตาม สนับสนุน และควบคุมให้มีคุณภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ในการแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือนต่อไป

๖.๒. นักวิชาการพัฒนาชุมชนจังหวัด ต้องติดตาม สนับสนุน และกำกับดูแลให้คำแนะนำเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอย่างสม่ำเสมอ หากมีข้อติดขัดในการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ให้ลงพื้นที่ชี้แจง สร้างความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

๖.๓ พัฒนาการผู้รับผิดชอบงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ควรให้ความสำคัญในการติดตามผล การดำเนินงานของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อรับทราบถึงปัญหา/อุปสรรค และ ให้คำแนะนำรวมถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาแก่คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

๖.๔ คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ควรติดตามตรวจเยี่ยมครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการฯ เป็นประจำ เพื่อรับทราบปัญหา ไม่ว่าจะเป็นด้านหนี้สิน หรือการประกอบอาชีพ ฯลฯ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำแผนพัฒนาครัวเรือน เป็นตัวอย่างให้ครัวเรือนอื่น ๆ ที่ต้องการเข้าสู่การบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครัวเรือน ๑ สัญญา รวมถึงนำข้อมูลมาทำแผนบริหารความเสี่ยง มาปรับใช้ในการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

๖. การรายงานผล

๖.๑ การรายงานผลกิจกรรมตามยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

กิจกรรม ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้

“สำนึกดี แพลนดี บริหารหนี้ได้”

เมื่อดำเนินกิจกรรม ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ “สำนึกดี แพลนดี บริหารหนี้ได้” แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด ให้ดำเนินการ ดังนี้

อำเภอ :

1. อำเภอสรุปรายงานผลการดำเนินกิจกรรมตามแบบประเมินผลสำหรับผู้ร่วมโครงการ
  - ๑) ส่วนที่ ๑ “ความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจ”
  - ๒) ส่วนที่ ๒ การเก็บข้อมูล “ผลการดำเนินงาน” สำหรับผู้รับผิดชอบโครงการ
  - ๓) แผนการบริหารจัดการหนี้ของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน
๒. อำเภอรายงานผลให้จังหวัดทราบ โดยรายงานผล ภายใน ๗ วัน หลังดำเนินการแล้วเสร็จ
  - ศูนย์จัดการกองทุนชุมชน (สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน ที่จัดตั้งในปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๖ จำนวน ๔๗๙ แห่ง) ดำเนินการไตรมาสที่ ๒ ภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๑
  - ศูนย์จัดการกองทุนชุมชน (สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน ที่จัดตั้งในปี ๒๕๖๐ จำนวน ๔๔๕ แห่ง) ดำเนินการไตรมาสที่ ๓ ภายในเดือนเมษายน - พฤษภาคม ๒๕๖๑

จังหวัด :

๑. จังหวัดติดตามเร่งรัดและตรวจสอบผลการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
๒. จังหวัดรวบรวมและสรุปผลการดำเนินกิจกรรมให้กรมฯ ทราบ พร้อมทั้งบันทึกในระบบ BPM ดังนี้
  - ศูนย์จัดการกองทุนชุมชน (สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน ที่จัดตั้งในปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๖ จำนวน ๔๗๙ แห่ง) บันทึกในระบบ BPM และรายงานผลให้กรมฯ ทราบ ภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๑
  - ศูนย์จัดการกองทุนชุมชน (สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน ที่จัดตั้งในปี ๒๕๖๐ จำนวน ๔๔๕ แห่ง) บันทึกในระบบ BPM และรายงานผลให้กรมฯ ทราบ ภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๑

กิจกรรม พัฒนาศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

ไปสู่การเป็นศูนย์จัดการกองทุนชุมชนต้นแบบ

อำเภอ :

(เฉพาะอำเภอที่เป็นที่ตั้งของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ๔ แห่ง)

๑. อำเภอสรุปรายงานผลการดำเนินกิจกรรมตามแบบประเมินผลสำหรับผู้ร่วมโครงการ
  - ๑) ส่วนที่ ๑ “ความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจ”
  - ๒) ส่วนที่ ๒ การเก็บข้อมูล “ผลการดำเนินงาน” สำหรับผู้รับผิดชอบโครงการ
  - ๓) แผนพัฒนาศูนย์จัดการกองทุนชุมชนไปสู่การเป็นศูนย์จัดการกองทุนชุมชนต้นแบบ
๒. อำเภอรายงานผลให้จังหวัดทราบ โดยรายงานผล ภายใน ๗ วัน หลังดำเนินการแล้วเสร็จ
  - ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบ้านชากไทย หมู่ ๔ ต.ชากไทย อ.เขาชะเมา จ.จันทบุรี ดำเนินการภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

- ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบ้านยางกระเดา หมู่ ๑๐ ต.ท่าเมือง อ.ดอนมดแดง จ.อุบลราชธานี
ดำเนินการภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๑
- ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบ้านโป่ง หมู่ ๖ ต.ป่าแดด อ.แม่สรวย จ.เชียงราย
ดำเนินการภายในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๑
- ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบ้านทุ่งไต้หะ หมู่ ๘ ต.นาสัก อ.บางแก้ว จ.พัทลุง
ดำเนินการภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๑

๓. บันทึกข้อมูลผลการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนในระบบงานศูนย์ข้อมูลกลางเพื่อบริหารจัดการเก็บและใช้ประโยชน์ กรรมการพัฒนาชุมชนให้เป็นปัจจุบัน และให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

จังหวัด :

๑. จังหวัดติดตามเร่งรัดและตรวจสอบผลการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
๒. จังหวัดรวบรวมและสรุปผลการดำเนินกิจกรรมให้กรมฯ ทราบ พร้อมทั้งบันทึกในระบบ BPM ภายในสิ้นเดือนของเดือนที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

๖.๒ การรายงานผลการบริหารจัดการหนี้ไปสู่อำเภอ ๑ คราวเรือน ๑ สัญญา

๑) รายงานผลความก้าวหน้าการบริหารจัดการหนี้ไปสู่อำเภอ ๑ คราวเรือน ๑ สัญญา และรายงานความก้าวหน้าข้อมูลครัวเรือนที่เข้าร่วมกิจกรรมการบริหารจัดการหนี้ไปสู่อำเภอ ๑ คราวเรือน ๑ สัญญา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นไฟล์ Excel ให้กรมฯ ทราบ ทุกวันที่ ๒๐ ของเดือน โดยเริ่มรายงานตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เป็นต้นไป ส่งให้กรมฯ ทางระบบสำนักงานอัตโนมัติ (OA) กลุ่มงานส่งเสริมองค์การการเงินชุมชน สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน

- ๒) รายงานผลการบริหารจัดการหนี้ไปสู่อำเภอ ๑ คราวเรือน ๑ สัญญา จำนวน ๒ รอบ
รอบที่ ๑ ภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑
รอบที่ ๒ ภายในวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑

๖.๓ การรายงานผลตัวชี้วัด

การดำเนินกิจกรรมตามยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการการเงินชุมชน มีตัวชี้วัดโครงการ คือ

๑. จำนวนครัวเรือนที่สามารถแก้ไขปัญหาหนี้สิน ๑ คราวเรือน ๑ สัญญา จำนวน ๑๒,๗๖๔ ครัวเรือน
๒. ร้อยละ ๗๕ ของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนสามารถบริหารจัดการหนี้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด
  - ๑) สํารวจ/จัดทำทะเบียนลูกหนี้ครัวเรือน
  - ๒) วิเคราะห์ข้อมูลลูกหนี้ และจัดประเภทลูกหนี้
  - ๓) ดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ครัวเรือนเป้าหมาย
  - ๔) ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนมีแผนการบริหารจัดการหนี้
  - ๕) ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนสามารถบริหารจัดการหนี้ให้กับครัวเรือนเป้าหมายได้ โดยนำไปสู่อำเภอ ๑ คราวเรือน ๑ สัญญา

ตัวชี้วัดงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการการเงินชุมชน

1. จำนวนครัวเรือนที่มีการบริหารจัดการหนี้ไปสู่อำเภอ 1 คราวเรือน 1 สัญญา ไม่น้อยกว่า 12,764 ครัวเรือน
2. ร้อยละ 60 ของกองทุนชุมชนสามารถหนุนเสริมสมาชิกครัวเรือนเป้าหมาย
3. จำนวนกองทุนชุมชนที่มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ 1,500 กลุ่ม

**ตัวชี้วัดการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑**

ตัวชี้วัด : จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าถึงแหล่งทุนเพื่อประกอบอาชีพหรือแก้ปัญหาหนี้สิน จำนวน ๑๒,๗๖๔ ครัวเรือน

การกำหนดเป้าหมาย :

รอบที่ ๑ (เดือนตุลาคม ๒๕๖๐ – มีนาคม ๒๕๖๑)

การเตรียมความพร้อมในการบริหารจัดการหนี้ ดำเนินการโดยศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน ทั้ง ๑๑ แห่ง ในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน การบริหารจัดการหนี้แก่เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ จำนวน ๙๕๔ คน และคณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน จำนวน ๒,๗๘๑ คน

รอบที่ ๒ (เดือนเมษายน - กันยายน ๒๕๖๑)

กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการแก้ไขปัญหานี้สิน จำนวน ๑๒,๗๖๔ ครัวเรือน

การวัดผล

รอบที่ ๑ : การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน การบริหารจัดการหนี้ โดยผ่านกระบวนการถ่ายทอดความรู้ของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ทั้ง ๑๑ แห่ง และต้องมีผลผลิต คือ ร้อยละ ๘๕ ของผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนในการบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครัวเรือน ๑ สัญญา ซึ่งมี ๓ กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

๑) ประชุมเชิงปฏิบัติการที่วิทยากรการขับเคลื่อนงานพัฒนาทุนและองค์กรการเงินชุมชน เพื่อจัดทำหลักสูตร สื่อประกอบการฝึกอบรม การสร้างความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาหลักสูตรที่ผ่านการวิพากษ์ สร้างและพัฒนาแล้ว รวมทั้งสาธิตการสอนประกอบสื่อ เพื่อให้เป็นรูปแบบเดียวกันในการถ่ายทอดของวิทยากร

๒) การประชุมเชิงปฏิบัติการเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบขับเคลื่อนงานพัฒนาทุนและองค์กรการเงินชุมชน เพื่อให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอมีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครัวเรือน ๑ สัญญา และสามารถเป็นที่ปรึกษา/ส่งเสริมสนับสนุนให้ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนขับเคลื่อนการบริหารจัดการหนี้ได้เป็นผลสำเร็จ

๓) กิจกรรมพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน จำนวน ๒,๗๘๑ คน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนในแนวทางการดำเนินงานของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนตามแนวทางที่กรมฯ กำหนด

รอบที่ ๒ : จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการแก้ไขปัญหานี้สิน จำนวน ๑๒,๗๖๔ ครัวเรือน โดยดำเนินการบริหารจัดการหนี้ภายใต้กิจกรรม "สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้" และดำเนินการผ่านกิจกรรมของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนในการบริหารจัดการหนี้

ซึ่งทั้งนี้ จำนวนกลุ่มเป้าหมายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต้องเป็นกลุ่มเป้าหมายใหม่ที่ไม่ซ้ำกับครัวเรือนเป้าหมายที่สามารถบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครัวเรือน ๑ สัญญา ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐

ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินกิจกรรมตามแผนยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ กรมฯ จึงขอให้จังหวัด/อำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

๑. ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนและบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา โดยกำหนดเป้าหมายให้ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา อย่างน้อยแห่งละ ๑๔ ครั้วเรือน โดยไม่ซ้ำกับครั้วเรือนเป้าหมายที่สามารถบริหารจัดการไปสู่ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. ให้จังหวัด/อำเภอจัดทำ เก็บรวบรวมหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อใช้ประกอบตัวชี้วัด

๒.๑ จัดส่งให้กรมฯ (เป็นไฟล์ PDF) ภายในเดือน กรกฎาคม ๒๕๖๑ รายละเอียดดังนี้

- (๑) ทะเบียนข้อมูลลูกหนี้และภาวะหนี้สินครั้วเรือนทั้งหมด
ของกลุ่ม/องค์กร/กองทุนการเงินที่เป็นสมาชิกศูนย์จัดการกองทุนชุมชน
- (๒) แผนการบริหารจัดการหนี้ของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน
- (๓) ทะเบียนการบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา
- (๔) แบบรายงานการบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา
(รายงาน ๒ รอบ คือ เดือนเมษายน และเดือนกรกฎาคม)
- (๕) ภาพถ่ายกิจกรรม

๒.๒ จัดเก็บที่ศูนย์จัดการกองทุนชุมชน/อำเภอ

รายละเอียดตามข้อ ๒.๑ (๑) – (๕) และ

- แผนพัฒนาชีวิตครั้วเรือนเป้าหมาย
- แบบบันทึกการเข้าร่วมโครงการการบริหารจัดการหนี้ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา
- สัญญาการถ่ายโอนภาระหนี้สินในการบริหารจัดการหนี้ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา
- หลักฐานอื่น ๆ เช่น รายงานการประชุม เป็นต้น

*****

สรุปการรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมตามยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ที่	กิจกรรม/การรายงานผล	หลักฐาน/เอกสารการรายงาน	หัวข้อมุ่ระยะเวลาการรายงาน	หมายเหตุ
การดำเนินงานกิจกรรมตามยุทธศาสตร์กรมฯ				
๑	กิจกรรมศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ “สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้”	๑) ส่วนที่ ๑ แบบสรุปประเมินผลโครงการ/กิจกรรม ๒) ส่วนที่ ๒ การเก็บข้อมูล “ผลการดำเนินงาน” ๓) แผนการบริหารจัดการหนี้ของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ๔) ภาพถ่ายกิจกรรม	♦ ศูนย์จัดการฯ (เดิม ๔๗๙ แห่ง) ภายใน ๓๑ มี.ค.๖๑ ♦ ศูนย์จัดการฯ (ใหม่ ๔๔๕ แห่ง) ภายใน มี.ย.๖๑	รายงานให้กรมฯ ทราบ
๒	กิจกรรมพัฒนาศูนย์จัดการกองทุนชุมชนไปสู่การเป็นศูนย์จัดการกองทุนชุมชนต้นแบบ	๑) ส่วนที่ ๑ แบบสรุปประเมินผลโครงการ/กิจกรรม ๒) ส่วนที่ ๒ การเก็บข้อมูล “ผลการดำเนินงาน” ๓) ภาพถ่ายกิจกรรม	♦ ศูนย์จัดการฯ บ้านซากไทย จันทบุรี ภายใน ๒๘ ก.พ.๖๑ ♦ ศูนย์จัดการฯ บ้านยางกระเดา หมู่ ๑๐ อุดรธาธานี ภายใน ๓๐ เม.ย.๖๑ ♦ ศูนย์จัดการฯ บ้านโป่ง เชียงราย ภายใน ๓๑ พ.ค.๖๑ ♦ ศูนย์จัดการฯ บ้านทุ่งไต่หะย๊ะ หมู่ ๘ พัทลุง ภายใน ๓๐ มี.ย.๖๑	รายงานให้กรมฯ ทราบ
การรายงานผลการบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา				
๑	รายงานผลความก้าวหน้าการบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา และรายงานความก้าวหน้าข้อมูลครั้วเรือนที่เข้าร่วมกระบวนการบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา	♦แบบรายงานความก้าวหน้า ♦แบบรายงานความก้าวหน้าข้อมูลครั้วเรือนที่เข้าร่วมกระบวนการบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา	รายงานทุกวันที ๒๐ ของเดือน (เริ่มรายงานตั้งแต่เดือน ก.พ. ๒๕๖๑ เป็นต้นไป)	เป็นไฟล์ Excel
๒	รายงานผลการบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครั้วเรือน ๑ สัญญา	♦แบบรายงานการบริหารจัดการหนี้ฯ (รายงาน ๒ รอบ)	รอบ ๑ ๓๐ เม.ย.๖๑ รอบ ๒ ๑๕ ก.ค.๖๑	